

**ΕΚΘΕΣΙΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1973¹**

Ὁ διευθ. Στέφανος Ἡμελλος μετέβη καὶ παρέμεινεν εἰς τὴν νῆσον Ἄνδρον ἐπὶ 20 ἡμέρας (1 - 20 Σεπτ.) πρὸς συλλογὴν λαογραφικῆς ὕλης καὶ ἰδίᾳ πρὸς ἠχογράφησιν δημοδῶν μελωδιῶν διὰ τὸν ὑπὸ ἔκδοσιν τόμον νησιωτικῆς μουσικῆς.

Κατὰ τὴν ἀποστολὴν του ταύτην ἐπεσκέφθη εἰδικώτερον τὰ χωρῖα: Ἄλαδινοῦ, Μένητες, Ἄνδρον (Χώραν), Στραπουργιές, Ὀρμον Κορθίου, Μεσσαριὰν καὶ Πιτροφὸν καὶ συνέλεξε ποικίλην λαογραφικὴν ὕλην, ἣ ὅποια καταγραφεῖσα εἰς 241 σελίδας τετραδίου, σχήματος 8ου μεγάλου, κατετέθη εἰς τὸ Κέντρον Λαογραφίας ὑπ' αὔξ. ἀρ. 3669. Ἡ ὕλη αὕτη περιλαμβάνει εἰδικώτερον: παραδόσεις 125, παροιμίας 46, πολύστιχα ἄσματα 51, δίστιχα 47, ἐπωδὰς 63, αἰνίγματα 5, καθαρογλωσσήματα 2, τὰ κατὰ τὴν γέννησιν, τὸν γάμον καὶ τὴν τελευτὴν ἔθιμα, εἰδήσεις ἀναφερομένας εἰς τὴν λαϊκὴν λατρείαν, τὴν μαγείαν, τὴν μαντικὴν, τὴν δημόδη ἰατρικὴν καὶ τὸν γεωργικὸν βίον, προλήψεις καὶ δεισιδαιμονίας κ. ἄ. Πρὸς τοῦτοις ἠχογράφησε 40 μελωδίας δημοδῶν ἁσμάτων καὶ χορῶν (ἀρ. εἰσαγ. μουσ. 19000 - 19039).

Ὁ συντ. Ἄγγελος Δευτεραῖος ἐπεσκέφθη κατὰ τὸ ἀπὸ 25 Αὐγ. - 24 Σεπτ. χρονικὸν διάστημα τὰς νήσους Κύθηρα καὶ Ἄντικύθηρα, ἔθθα συνέλεξε διὰ καταγραφῆς καὶ ἠχογραφῆσεως ποικίλην ὕλην εἰς 380 σελίδας τετραδίου, σχήματος 8ου μεγάλου, καὶ εἰς 5 ταινίας μαγνητοφώνου. Εἰδικώτερον εἰς τὴν συλλεχθεῖσαν ὕλην περιλαμβάνονται: δημόδη ἄσματα 90, νανουρίσματα 2, παραδόσεις 3, παροιμιαί 58, εὐχαί 30, ἀραὶ 14, αἰνίγματα 34, τοπωνύμια 40, εἰδήσεις ἀναφερόμεναι εἰς τὴν λαϊκὴν λατρείαν, ἀστρολογίαν καὶ μετεωρολογίαν, μαντικὴν, δημόδη ἰατρικὴν, μαγείαν, τὰς δεισιδαίμονας δοξασίας καὶ συνηθείας, τὰ κατὰ τὴν γέννησιν, τὸν γάμον καὶ τὴν τελευτὴν ἔθιμα, ὡς καὶ εἰδήσεις περὶ κοινωνικῆς ὀργανώσεως, πληροφορίας περὶ κατοικίας, ἐνδύματος, τροφῶν, γενεργίας, ἀμπελοουργίας καὶ κτηνοτροφίας, 78 ἠχογραφῆσεις καὶ φωτογραφικὸν ὕλικόν (ἀρ. εἰσ. χειρ. 3774, ἀρ. εἰσ. μουσ. 19190 - 19267).

Ὁ συντ. Γεώργιος Αἰκατερινίδης ἐπραγματοποίησε τριακονθήμερον ἀποστολὴν εἰς τὰς νήσους Μῆλον (13 - 26 Αὐγ.) καὶ Σίφνον (26 Αὐγ. - 12 Σεπτ.). Εἰδικώτερον εἰργάσθη εἰς τοὺς συνοικισμοὺς Ἀπολλώνια, Πλάκαν, Τριοβασάλον καὶ Πέραν

1) Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἐρευνητικῶν τούτων ἀποστολῶν εἰς τὴν ὑπαιθρον, σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶναι ἡ ἐπιτόπιος μελέτη τῶν λαογραφικῶν φαινομένων καὶ ἡ περισυναγωγή ὕλης πρὸς πλουτισμὸν τῆς ἐν τῷ Κέντρῳ ἀποκειμένης, ἀνατίθεται καθ' ἕκαστον ἔτος εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν προσωπικὸν τοῦ Κέντρου ὑπὸ τῆς Συγκλήτου τῆς Ἀκαδημίας. Κατὰ τὸ ἔτος 1974 αἱ ἀναθεθεῖσαι ἀποστολαὶ ἐματαιώθησαν λόγῳ τῆς ἐπικρατησάσης ἐκρύβου καταστάσεως.

Τριοβασάλον Μήλου καὶ Πλατὺν Γιαλόν, Ἀπολλωνίαν, Ἀρτεμώνα, Κάτω Πετάλιον, Καμάρας καὶ Χερρόνησον Σίφνου.

Κατὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ ὁ ἐν λόγῳ συντάκτης ἐπέτυχε νὰ ἠχογραφήσῃ 145 μελωδίας δημοδῶν ᾠσμάτων καὶ χορῶν καὶ νὰ συλλέξῃ καὶ ἄλλην ποικίλην λαογραφικὴν ὕλην, ἧτοι παραδόσεις 20, ἐπωδὰς 21, ᾠσματα (μὴ ἠχογραφηθέντα) 4 καὶ εἰδήσεις ἀναφερομένας εἰς τὴν λαϊκὴν λατρείαν, τὴν μαντικὴν, τὴν γέννησιν καὶ βάπτισιν, τὸν ποιμενικὸν καὶ γεωργικὸν βίον κ. ἄ.

Εἰς τὴν Σίφνον εἰδικώτερον ἠσχολήθη μὲ τὴν μελέτην τῆς τοπικῆς παραδοσιακῆς ἀγγειοπλαστικῆς, ἐπισκεφθεὶς πρὸς τοῦτο τὰ σπουδαιότερα κέντρα αὐτῆς (Πλατὺν Γιαλόν, Καμάρας, Χερρόνησον) καὶ παρακολούθησας τὸν τρόπον ἐργασίας τῶν ἀγγειοπλαστῶν, τῆς ὁποίας ἐφωτογράφησε τὰς διαδοχικὰς φάσεις καὶ κατέγραψε τὴν τοπικὴν κεραμικὴν ὀρολογίαν. Τὸ σχηματισθὲν χειρόγραφον ἀπετελέσθη ἐκ 300 σελίδων καὶ κατετέθη εἰς τὸ Κέντρον ὑπ' ἀρ. 3670 (ἀρ. εἰσ. μουσ. 19056 - 19189).

Σ. Δ. Η.

RÉSUMÉ

Rapport sur les missions folkloriques pendant l'année 1973.

